
Universiteit dubbel moeilijk viel. Hadden niet zoo teedere motieven als de betrekking tusschen ouders en kind in onze overweging mengde, de keuze geheel onvermijdelijk gemaakt, zij ware niet gedaan. De drang eener onverdeelde sympathie met het heerlijk beginsel dat uwe stichting vertegenwoordigt en zoekt te verbreiden, dreef mij als 't ware binnen hare muren. 't Zou mij eene eere en een genot geweest zijn de Vrije Universiteit met mijne zwakke krachten te mogen dienen.

De omstandigheden, zooals zij zich onder Gods bestuur gevormd hebben, laten het blijkbaar niet toe. Mijne ouders kunnen de zaak niet in hetzelfde licht bezien, waarin ik ze den laatsten tijd leerde beschouwen. Indien ik tegen hun raad en wenschen in, den trek mijns harten al volgen dorst, zou hen dit toch een smart veroorzaken, die ik hun tot elken prijs besparen moet. Dit in overweging nemende zie ik geen anderen weg open dan den werkkring mij in Amerika aangewezen te kiezen.

Met een pijnlijk gevoel die ook van de geliefkoosde hope afstand eenmaal in de schaduw van vele hooggewaardeerde mannen te mogen leven en werken voor wat ook mij, niet zonder uw invloed, persoonlijk dierbaar werd. Toch blijft de stille bede achter dat God ons ook ginds in Amerika als van uit de verte met u medestrijden doe. De Vrije Universiteit zal steeds in mij een warm vriend en een beslist voorstander bezitten. Wees met uwe en hare zaak de Heere bevolen.²⁴

Vos' bedanken was een ernstige tegenslag voor de Vrije Universiteit, te meer daar in dezelfde curatorenvergadering die met Vos' 'neen' werd geconfronteerd, ook het dreigend vertrek van de hoogleraar ethiek Hoedemaker aan de orde was, die de banden van de universiteit met de Doleantie-beweging afwees.

In diezelfde oktobermaand van 1886 was Vos eindelijk in staat zijn benoeming te Grand Rapids te aanvaarden. Hij kreeg eerst nog een jaar verlof voor promotiestudie. Omdat zijn gezondheid zwak was²⁵ keerde hij in de herfst van 1886 niet terug naar het hectische Berlijn, maar vertrok hij naar Straatsburg, waar hij, anders dan in Berlijn, in korte tijd zou kunnen promoveren aan de in 1872 gestichte, modern opgezette Kaiser-Wilhelm universiteit. Geplaagd door zenuwinzinkingen vorderde de studie echter langzaam. Een jaar na zijn bedanken voor de Vrije Universiteit, met zijn terugkeer

24. Vos aan Kuyper, 7 oktober 1886. *Archief-Kuyper*.

25. Notulen van de curatoren, 3 augustus 1887. *Archief-Calvin Theological Seminary*. HH.